

ATELIER THEATRAL GREC

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ

ATELIER THEATRAL GREC
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ

11 Ιανουάριου, 12, 13, 19 και 20 Ιανουαρίου 2003

ΟΝΕΙΡΟ
ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΗΣ
ΝΥΧΤΑΣ

ΟΥΪΛΙΑΜ ΣΑΙΞΠΗΡ

ATELIER THEATRAL GREC
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ

28 Ιανουαρίου, 29 και 30 Ιανουαρίου 2003

ΚΑΙΣΑΡ

ATELIER THEATRAL GREC
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ

31 Μαρτίου, 1, 2, 3 Ιουνίου 2007 και 6, 13

ΒΟΥΦΟΙ ΚΟΡΚΟΙ - Ο ΦΩΤΙΑΣ - ΤΟ ΥΠΟΣΤΕΡΟ

TO ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΒΕΛΓΙΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ

16, 17 και 18 Ιανουαρίου 2001

Ο Μιδάσ έχει
αυτίο χρυσόρου

ATELIER THEATRAL GREC
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ

28, 29 και 30 Νοεμβρίου 2003

ΤΟ ΛΟΥΜΠΑΓΚΟ

ATELIER THEATRAL GREC
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ

19 Ιανουαρίου, 20 και 21 Μαρτίου 2004

ΤΟ ΚΟΥΒΑΡΙ ΤΩΝ ΑΛΛΟΚΟΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΒΕΛΓΙΟΥ

10, 11 και 13 Ιουνίου 2005 και 19 και 22 Ιουνίου 2005

Γενικός Γραμματέας

ATELIER THEATRAL GREC
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ

17 Ιανουαρίου, 18, 19, 25 και 26 Ιανουαρίου 2006

Η ΦΕΓΓΑΡΟΛΟΥΑΟΥΑΝ

ATELIER THEATRAL GREC
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ

16 Ιανουαρίου, 17, 18, 24 και 25 Ιανουαρίου 2007

ΕΝΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΓΙΑ ΔΥΟ

20, 21, 28 (ώρα 8 μ.μ.) και 22, 29 (ώρα 6 μ.μ.) Μαρτίου 2009

ΒΙΤΣΕΝΤΖΟΥ ΚΟΡΝΑΡΟΥ

διόσκυλη - οκνηθολία ΤΑΣΟΣ ΝΥΧΑΣ

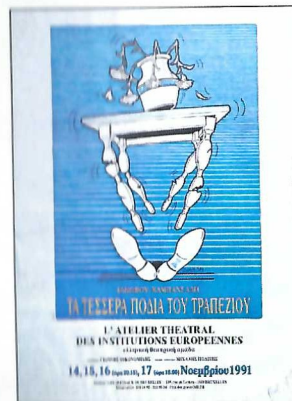
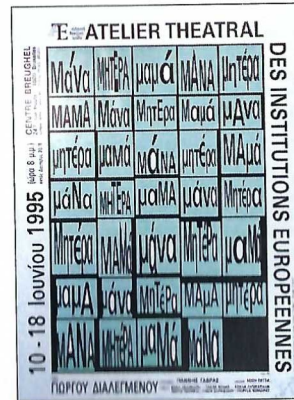
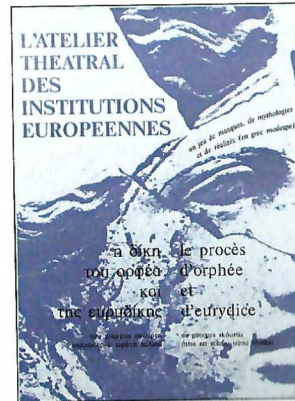
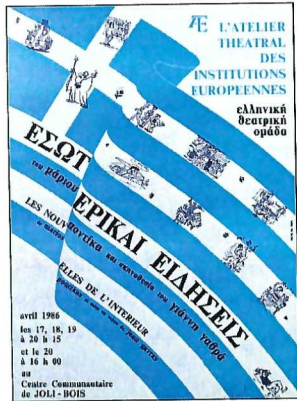
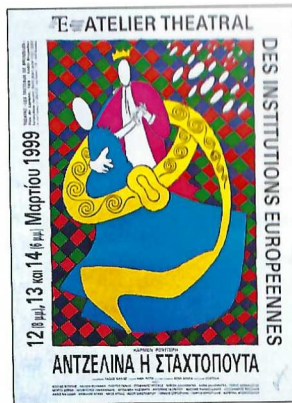
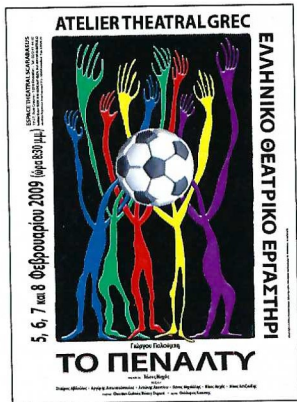
σκηνοθέτης CHRISTIAN GUILMIN κοστούμια COSTHEA / CHRISTIAN GUILMIN / NANZY ΠΑΣΚΑΛ μουσική ΜΑΝΩΛΗΣ ΝΥΧΑΣ κίνηση JIMMY ARAUJO σκηνία ΟΛΓΑ / CHRISTIAN / ΘΕΟΔΩΡΟΣ

παιζουν

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΒΔΟΥΛΟΣ - ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΛΕΞΑΚΗΣ - ΑΡΓΥΡΗΣ ΑΝΤΩΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ - ΕΙΡΗΝΗ ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ - ΧΡΗΣΤΟΣ ΙΕΡΝΑ - ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗΣ
ΔΑΦΝΗ ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΟΥ-ΠΑΤΑΚΙΑ - ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΑΛΑΙΑΝΟΥ - ΔΙΤΑ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ - ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΑΣΤΡΙΣΙΑΝΑΚΗΣ - ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΚΙΟΥΣΗΣ - ΠΙΛΛΙΝΗΣ ΚΟΡΚΟΒΕΛΟΣ
ΑΝΤΩΝΗΣ ΛΕΟΝΤΙΟΥ - ΤΟΥΛΙΑ ΛΥΜΠΕΡΑΚΗ - ΠΑΝΟΣ ΜΙΧΑΛΑΚΗΣ - ΤΑΣΟΣ ΝΥΧΑΣ - ΑΝΝΑ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ - ΘΩΣΣΕΑΣ ΠΑΝΟΠΟΥΛΟΣ - ΜΑΡΙΑ ΠΑΤΑΚΙΑ
ΤΑΚΗΣ ΠΛΕΣΣΑΣ - ΚΩΣΤΑΣ ΠΡΙΑΜΙΔΗΣ - ΚΙΜΩΝ ΣΠΑΝΟΥΔΗΣ - ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΤΡΟΓΓΥΛΗΣ - ΓΙΩΡΓΟΣ ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΥ - ΝΙΚΟΣ ΧΑΤΖΟΥΔΗΣ

Illustration: © Christian Guilmin / Atelier Theatral Grec

Δυο λόγια για την παράσταση

Από το πρώτο μας έργο το 1985, όταν ξεκινήσαμε την προσπάθεια για θέατρο στις Βρυξέλλες με βάση αποκλειστικά την ελληνική δραματουργία (με εξαίρεση ένα μονόπρακτο του Τσέχωφ που όμως είχε την ίδια πλοκή με ένα μονόπρακτο του Κορομηλά και παρουσιάστηκαν μαζί), προσπαθήσαμε να καλύψουμε ένα μεγάλο φάσμα θεμάτων, συγγραφέων, εποχών. Έτσι περάσαμε από το σύγχρονο ελληνικό θέατρο των Σκούρη, Ποντίκα, Μητροπούλου, Καμπανέλλη, Μουρσελά, Κορρέ, Ευθυμιάδη και άλλων στο καταξιωμένο θέατρο των Βυζάντιου, Κορομηλά, Θεοτοκά και άλλων, ακόμη και στο κλασικό του Αριστοφάνη.

Η αναζήτηση του επόμενου έργου μας έφερε στον "Ερωτόκριτο" του Βιτσέντζου Κορνάρου. Ο Ερωτόκριτος δεν είναι θεατρικό έργο αλλά μυθιστορία (όρος που αποδίδει το romance) της Κρητικής Λογοτεχνίας, ένα εκτενές έμμετρο αφήγημα που εξιστορεί τον περιπετειώδη έρωτα μεταξύ της Αρετούσας, κόρης του βασιλιά της Αθήνας, και του Ερωτόκριτου, γιου ενός αυλικού. Έχει διασκευασθεί και έχει παιχτεί στο θέατρο αρκετές φορές ως σήμερα από πολλούς επαγγελματικούς και ερασιτεχνικούς θιάσους.

Το βασικό ερώτημα που δημιουργήθηκε ήταν αν η θεατρική διασκευή εκτός από την μορφή και την επιλογή των στίχων θα προχωρούσε και στην γλώσσα του πρωτοτύπου. Η γλώσσα, όμως, είναι ένα από τα στοιχεία που έκαναν το έργο πολύ γνωστό και αγαπητό, κυρίως μέσω της γνωστής κρητικής μελοποίησής του. Οι ειδικοί εξάλλου τονίζουν τα παρακάτω για τη γλώσσα που χρησιμοποιεί ο Κορνάρος:

Βιογραφία του Βιτσέντζου Κορνάρου

"Η γλώσσα του Ερωτόκριτου βασίζεται στην ομιλούμενη κρητική διάλεκτο(κυρίως στο ιδίωμα της Σητείας), διαφοροποιείται όμως από αυτήν, εάν συγκριθεί με τις κωμωδίες ή τα διάφορα έγγραφα, αφού παρουσιάζει ελάχιστες λέξεις που προέρχονται από τα ιταλικά, ενώ, αντίθετα, έχει συχνά «λογιότερα» λεξιλογικά στοιχεία. Οι γλωσσικές επιλογές του Κορνάρου χαρακτηρίζονται ως ακριβείς και εκφραστικές, αλλά παράλληλα λιτές, όπως μαρτυρεί η περιορισμένη παρουσία κοσμητικών επιθέτων. Αντίθετα, είναι πλούσιες οι παραστατικές εικόνες και οι εκτενείς παρομοιώσεις. Εξίσου φροντισμένη είναι και η στιχουργία του κειμένου: αποφεύγονται οι χασμωδίες και δεν υπάρχουν ατέλειες στην ομοιοκαταληξία. Και η στιχουργία, όπως και η γλώσσα, διαφοροποιείται ως προς κάποια χαρακτηριστικά από αυτήν του δημοτικού τραγουδιού: Εμφανίζεται εναλλαγή στη θέση των τονιζόμενων συλλαβών μέσα στο στίχο (τονισμός ακόμα και σε μονές συλλαβές παρόλο που στον ίαμβο τονίζονται οι ζυγές), συχνή παρουσία διασκελισμών και στίξη στο εσωτερικό του στίχου, στοιχεία που συντελούν στη ρυθμική ποικιλία και την αποφυγή της μονοτονίας."

Αποφασίσαμε, λοιπόν, να κρατήσουμε την πρωτότυπη γλώσσα του κειμένου με μικρές μόνο διαφοροποιήσεις, όπου ήταν απαραίτητο για τη θεατρική οικονομία και παρουσίαση του έργου.

Ελπίζουμε το αποτέλεσμα της προσπάθειάς μας να ανταποκρίνεται στη σοβαρότητα του εγχειρήματος και στις δυνατότητες της ερασιτεχνικής ενασχόλησής μας με το θέατρο.

Καλή σας διασκέδαση.

Η ομάδα

Οι πιο ασφαλείς πληροφορίες για την καταγωγή του Κορνάρου είναι αυτές που δίνει ο ποιητής στο τέλος του έργου του : αναφέρει το όνομα Βιτσέντζος, το οικογενειακό όνομα Κορνάρος, τόπο γέννησης τη Σητεία και το Κάστρο (Χάνδακας, Ηράκλειο) όπου παντρεύτηκε:

*"Κ' εγώ δε θε να κουρφευτώ κι αγνώριστο να μ' έχου
μα θέλω να φανερωθώ, κι όλοι να με κατέχου
Βιτσέντζος είν' ο ποιητής και στη γενιά Κορνάρος
που να βρεθή ακριμάτιστος, σα θα τον πάρη ο Χάρος.
Στη Στείαν εγεννήθηκε, στη Στείαν ενεθράφη,
εκεί 'καμε κι εκόπιασεν ετούτα που σας γράφει.
Στο Κάστρον επαντρεύτηκε σαν αρμηνεύγει η φύση,
το τέλος του έχει να γενή όπου ο Θεός ορίση"*

Παλαιότερα οι φιλόλογοι τοποθετούσαν την ζωή και τη δράση του Κορνάρου γύρω στα μέσα του 17ου αιώνα, πίστευαν δηλαδή ότι η *Θυσία του Αβραάμ* γράφτηκε το 1635, χρονιά που αναφέρεται στο χειρόγραφο, και ο *Ερωτόκριτος* αργότερα, μέχρι το 1645 ή το 1648, όταν άρχισε η πολιορκία του Ηρακλείου από τους Οθωμανούς. Μάλιστα ένα επεισόδιο του *Ερωτόκριτου* που αφηγείται τη μονομαχία του Κρητικού με τον Καραμανίτη εθεωρείτο προσθήκη εκ των υστέρων, η οποία έγινε μάλλον κατά τα χρόνια του Βενετοτουρικού πολέμου και απηχούσε τους αγώνες των Κρητικών εναντίον των Οθωμανών. Αυτή η άποψη διατυπώνεται και σε παλαιότερες *Ιστορίες της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, όπως αυτή του Λίνου Πολίτη και του Κ.Θ.Δημαρά.

Σύμφωνα με τις τελευταίες έρευνες, ο ποιητής του Ερωτόκριτου ταυτίζεται με έναν βενετοκρητικό Βιτσέντζο Κορνάρο, που γεννήθηκε στις 26 Μαρτίου 1553 στην Τραπεζούντα της Σητείας, γιο του Ιάκωβου Κορνάρου και της Ζαμπέτας Ντεμέτζο. Ήταν γόνος εξελληνισμένης και αρχοντικής

βενετσιάνικης οικογένειας, πιθανότατα με μεγάλη περιουσία. Ο αδερφός του, Ανδρέας Κορνάρος, είχε γράψει μια Ιστορία της Κρήτης που δεν εκδόθηκε ποτέ.

Έζησε στη Σητεία μέχρι το 1580 περίπου και αργότερα εγκαταστάθηκε στον Χάνδακα (σημερινό Ηράκλειο). Εκεί έγινε ο γάμος του με την Μαριέτα Ζένο, με την οποία απέκτησε και δύο κόρες, την Ελένη και την Κατερίνα. Από το 1591 ανέλαβε διοικητικά αξιώματα, ενώ κατά τη διάρκεια της πανούκλας (1591-1593) ανέλαβε καθήκοντα υγειονομικού επόπτη. Υπήρξε επίσης μέλος ενός λογοτεχνικού συλλόγου, της *Ακαδημίας των Παράξενων*, που είχε ιδρύσει ο αδελφός του Ανδρέας, επίσης συγγραφέας. Πέθανε στον Χάνδακα το 1613 ή 1614 από άγνωστη αιτία και θάφτηκε στο μοναστήρι του Αγίου Φραγκίσκου. Αυτή η άποψη έχει γίνει αποδεκτή από τους περισσότερους μελετητές

Την ταύτιση του ποιητή του *Ερωτόκριτου* με αυτόν τον Κορνάρο δεν αποδέχεται μέχρι σήμερα ο Σπ. Ευαγγελάτος, ο οποίος υποστηρίζει ότι το έργο είναι μεταγενέστερο.

Εργογραφία

- *Ερωτόκριτος*, έμμετρη μυθιστορία
- *Η Θυσία του Αβραάμ*, παραδίδεται ανώνυμο αλλά θεωρείται πιθανό έργο του Κορνάρου και είναι το μόνο θρησκευτικό θεατρικό δράμα. Αναφέρεται στο γνωστό επεισόδιο της Παλαιάς Διαθήκης και βασίζεται στο δράμα *Lo Isach* του Luigi Grotto, το οποίο όμως χειρίζεται ελεύθερα. Η *Θυσία του Αβραάμ* ξεχωρίζει από τα άλλα θεατρικά έργα γιατί δεν ακολουθεί την παραδοσιακή διαίρεση σε πράξεις και δεν έχει χορικά. Υπήρξε δημοφιλές λαϊκό ανάγνωσμα με πολλές επανεκδόσεις και μεταφράστηκε σε ξένες γλώσσες.

Άμεσο πρότυπο του έργου θεωρείται η γαλλική δημοφιλής μεσαιωνική μυθιστορία *Paris et Vienne* του Pierre de la Cypède, που τυπώθηκε το 1487 και γνώρισε μεγάλη διάδοση με μεταφράσεις σε πολλές ευρωπαϊκές γλώσσες. Ο Κορνάρος γνώρισε το γαλλικό έργο πιθανότατα από ιταλική μετάφραση, καθώς είναι απίθανο να γνώριζε γαλλικά. Δεν πρόκειται όμως για δουλική μίμηση αλλά για δημιουργική διασκευή, στην οποία αναγνωρίζονται αρετές σε σχέση με το γαλλικό πρότυπο και τις άλλες διασκευές: η πλοκή είναι περισσότερο οργανωμένη, τα πρόσωπα λιγότερα, περιορίζονται κάποιες επαναλήψεις και επιπλέον υπάρχει μεγαλύτερο ενδιαφέρον για τη σκιαγράφηση της ψυχολογίας των προσώπων. Μέχρι το πρώτο μισό του έργου, ο Κορνάρος ακολουθεί την πλοκή του προτύπου του. Από το σημείο όμως της αποτυχημένης πρότασης γάμου προς τον Βασιλιά, τα δύο έργα παρουσιάζουν μεγάλες διαφορές. Στο *Paris et Vienne* οι δύο νέοι φεύγουν μαζί και επιχειρούν να δραπετεύσουν, μετά όμως από λίγο καιρό η κοπέλα συλλαμβάνεται από ανθρώπους του πατέρα της ενώ ο Paris ταξιδεύει στην ανατολή. Η ευεργεσία του προς τον πατέρα της Vienne, που συντελεί στην επανασύνδεση του ζευγαριού, δεν είναι η σωτηρία του βασιλείου από εχθρούς, όπως στον *Ερωτόκριτο*, αλλά η απελευθέρωση του βασιλιά από την αιχμαλωσία, όταν εκείνος, επιχειρώντας να οργανώσει σταυροφορία, συνελήφθη και φυλακίστηκε στην Αλεξάνδρεια. Το τέλος των δύο έργων είναι ανάλογο, με τον «άγνωστο» ευεργέτη να κάνει πρόταση γάμου στη Vienne και εκείνη να δέχεται μόνο μετά την αναγνώρισή του.

Εκτός από τη γαλλική μυθιστορία, εμφανής είναι και η επίδραση του *Orlando Furioso* του Αριόστο, στα σημεία με περισσότερο επικό χαρακτήρα.

Εκτός από τη δυτική επίδραση, ρόλο στη σύνθεση του *Ερωτόκριτου* έπαιξε και η ελληνική λογοτεχνική παράδοση, δημοτική (δημοτικά τραγούδια και παροιμίες) και έντεχνη (*Ερωφίλη του Χορτάτση* και άλλα δημώδη κείμενα).

Στοιχεία για τον Ερωτόκριτο

Παρ' όλο που ως προς την εξέλιξη της υπόθεσης ο *Ερωτόκριτος* συγκεντρώνει όλα τα στοιχεία των αντίστοιχων ιπποτικών μυθιστοριών, παρουσιάζει κάποιες ιδιαιτερότητες ως προς τη δομή, με χαρακτηριστικά που προέρχονται από άλλα λογοτεχνικά είδη. Εκτός από τα επικά στοιχεία, είναι έντονη και η παρουσία δραματικών χαρακτηριστικών: η διαίρεση σε πέντε μέρη απηχεί την πενταμερή διαίρεση του κλασικού δράματος, ενώ θεατρικό χαρακτήρα προσδίδει και η συχνή παρουσία του διαλόγου. Στο χειρόγραφο του έργου δεν παρουσιάζεται η πενταμερής διαίρεση, η οποία εμφανίζεται μόνο στις έντυπες εκδόσεις, θεωρείται όμως από τους μελετητές οργανική και συνδεδεμένη με την σύλληψη του έργου από τον ποιητή.

Το επικό-ηρωικό και το ερωτικό στοιχείο, που αναφέρονται ως θεματικοί πυρήνες ήδη στους πρώτους στίχους («και των αρμάτων οι ταραχές, έχθρητες και τα βάρη / του Έρωτα η εμπόρεση και της φιλιάς η χάρη»), συνυπάρχουν στο έργο μοιρασμένα συμμετρικά, με το ερωτικό να υπερτερεί στο πρώτο, το τρίτο και το πέμπτο μέρος, ενώ το ηρωικό στο δεύτερο και το τέταρτο, και παράλληλα είναι αλληλένδετα συνδεδεμένα μεταξύ τους, με το ένα να τροφοδοτεί το άλλο, ο έρωτας του Ερωτόκριτου για την Αρετούσα είναι κίνητρο για τη συμμετοχή του στην κονταρομαχία, ενώ η ανδρεία του και η προσφορά στο βασιλιά της χώρας είναι το γεγονός που επιτρέπει την ευόδωση της σχέσης.

Σημαντική καινοτομία του Κορνάρου είναι η ανάδειξη της ψυχολογικής κατάστασης των ηρώων και η πειστική αιτιολόγηση των κινήτρων της συμπεριφοράς τους.

Πολύ σημαντικό ρόλο παίζει και το θέμα της αστάθειας της Μοίρας και της Τύχης, ενώ καθοριστική είναι και η σημασία του θέματος των κοινωνικών διακρίσεων: ο έρωτας των δύο ηρώων έρχεται σε αντίθεση με τις καθιερωμένες κοινωνικές συμβάσεις και τους φέρνει σε σύγκρουση με το περιβάλλον τους, στο τέλος όμως του έργου «νικούν» οι προσωπικές αρετές.

Η γλώσσα του Ερωτόκριτου είναι η κρητική διάλεκτος: χρησιμοποιούνται χαρακτηριστικοί διαλεκτικοί τύποι όπως: **τα άρθρα τση (της) και τσι (τις)**, η ερωτηματική αντωνυμία **(ε)ίντα στη θέση του τι, τα άρθρα τον, την, το σε θέση αναφορικής αντωνυμίας (Δεν είχαν την αποκοτιά στα θέλου να μιλήσου)**, σίγηση του τελικού -ν στη γενική πληθυντικού και στο γ' πληθυντικό πρόσωπο (**των αρμάτων, μιλήσου**), τοποθέτηση της αντωνυμίας μετά το ρήμα (**επίταξη του κλιτικού, π.χ. εχάσαν τα**), χρήση της παρεκτεταμένης αντωνυμίας **αυτόνος και αυτείνος (κατά το εκείνος)**. Ειδικότερα βασίζεται στο ανατολικό κρητικό ιδίωμα και εμφανίζει τα τυπικά χαρακτηριστικά του, όπως χρήση της αντωνυμίας **τως αντί τους (τα πάθη τως)**, τη χρήση της αύξησης **η-** στους παρελθοντικούς χρόνους (**ήκαμε, ήβανε**), την αποβολή του **-ι-** μετά από **-σ-** (απουράνωση, π.χ. **να τσ' αξώση**), καθώς και τον παθητικό αόριστο **-θηκα, -θηκες, -θηκε (αντί του δυτικοκρητικού -θη, -θης, -θη(ν), π.χ. εχάθηκε αντί εχάθη)**.

Το έργο ήταν πολύ δημοφιλές και κυκλοφορούσε σε χειρόγραφα όλον τον 17ο αιώνα. Το 1713 τυπώθηκε στη Βενετία από έναν Κρητικό, ο οποίος είχε συγκεντρώσει πολλά χειρόγραφα του έργου, στα οποία στηρίχθηκε για να παραδώσει μια αρκετά έγκυρη και αξιόπιστη έκδοση. Δεν σώζεται κανένα από τα χειρόγραφα του έργου εκτός από ένα ανολοκλήρωτο, του 1710. Είναι διακοσμημένο με καλαισθητές μικρογραφίες, αλλά λιγότερο έγκυρο ως προς την παράδοση του κειμένου σε σχέση με τη βενετσιάνικη έκδοση, γιατί αλλοιώνει σε κάποια σημεία τον ιδιωματικό χαρακτήρα της γλώσσας. Πιθανότατα σταμάτησε να αντιγράφεται μετά την κυκλοφορία της έντυπης έκδοσης του έργου, το 1713. Ακολούθησαν πολλές ανατυπώσεις της αρχικής έκδοσης και η πρώτη νεότερη έκδοση έγινε το 1915 από τον Στέφανο Ξανθουδίδη.

ΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΚΟΡΝΑΡΟΥ

- 1487 Τυπώνεται το έργο Paris et Vienne
1533 Γέννηση του Λοντοβίκο Αριόστο
1553 Γέννηση του Βιτσέντζου Κορνάρου στη Σητεία
1562 Ιδρύεται στο Ρέθυμνο η Ακαδημία των Ενετών Νίνι
1564 Θάνατος του Μιχαήλ Άγγελου-Γέννηση του Σαίξπηρ
1572 Νύχτα του Αγίου Βαρθολομαίου στο Παρίσι
1576 Χτίζεται το πρώτο θέατρο του Λονδίνου
1577 Ο Ντρέϊκ κάνει το γύρο του κόσμου λεηλατώντας καθ' οδό τις ισπανικές αποικίες στη Χιλή και το Περου
1580 Η Ισπανία καταλαμβάνει τη Βραζιλία
1591 Ξεσπά τρίχρονη περίοδος πανούκλας στην Κρήτη
1594 Ο Σαίξπηρ γράφει το έργο "Ρωμαίος και Ιουλιέττα"
1596 Ο Σαίξπηρ γράφει το "Όνειρο Καλοκαιρινής Νύχτας"
1597 Γέννηση του Μάρκου Αντώνιου Φόσκολου
1600- Η Ιερά Εξέταση καίει στη Ρώμη τον Τζορντάνο Μπρούνο
1605 Ο Θερβάντες γράφει τον "Δον Κιχώτη", ο Σαίξπηρ τον "Βασιλιά Ληρ" και τον "Μάκβεθ", ο Μπεν Τζόνσον τον "Βολπόνε" και ο Κορνάρος τον "Ερωτόκριτο"
1611 Τυπώνεται η εγκεκριμένη μετάφραση της Βίβλου
1613 Πεθαίνει στο Χάνδακα (Ηράκλειο) ο Κορνάρος
1616 Πεθαίνει ο Σαίξπηρ και ο Θερβάντες
1622 Γεννιέται ο Μολιέρος
1645 Οι Τούρκοι πολιορκούν την Κρήτη
1669 Η Κρήτη καταλαμβάνεται ολοκληρωτικά από τους Τούρκους
1713 Ο Ερωτόκριτος τυπώνεται για πρώτη φορά στην Βενετία

(Πηγή: Διαδίκτυο)

Βιτσέντζου Κορνάρου

Ερωτόκριτος

Θεατρική Διασκευή Τάσου Νυχά, με βάση μια δραματουργική επεξεργασία του Κώστα Ζαρούκα

Σκηνοθεσία: Τάσος Νυχάς

Σκηνικά: Christian Guilmin

Κοστούμια: COSTHEA, Christian Guilmin, Νάνσυ Πασκάλ

Κατασκευή σκηνικών: Thierry Dupont

Μουσική: Μανώλης Νυχάς

Διδασκαλία κίνησης: Jimmy Araujo

Αφίσα: Όλγα Κασάπη - Christian Carpentier - Θεόδωρος Κασάπης

Φωτισμοί: Johan Beckers

Τεχνικοί: Φραγκίσκος Νικολιάν/Τριαντάφυλλος Σακαλίδης

Μακιγιάζ: Βάσω Μαυροειδή/ Αγαβνή Μπαγδικιάν/ Τίνη Οικονομίδη

Το έργο αποτελείται από δύο μέρη. Στο τέλος του πρώτου μέρους γίνεται διάλειμμα 10 λεπτών.

Διανομή:

ΑΦΗΓΗΤΡΙΑ: Ειρήνη Αραμπατζή

ΑΦΗΓΗΤΗΣ: Νίκος Χατζούδης

ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΣ: Γιάννης Κορκόβελος

ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ: Χρήστος Ιέρνα

ΑΡΕΤΟΥΣΑ: Δάφνη Ιωακειμίδου-Πατακιά

ΝΕΝΑ: Τούλα Λυμπεράκη

ΡΗΓΑΣ: Γιώργος Αλεξάκης

ΡΗΓΙΣΣΑ: Λίτα Καλογεροπούλου

ΠΕΖΟΣΤΡΑΤΟΣ: Τάσος Νυχάς

ΗΡΑ: Μαρία Πατακιά

ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ: Τάκης Πλέσσας

ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ: Απόστολος Ιωακειμίδης
Αντώνης Καστρισιανάκης
Κίμων Σπανούδης
Γιώργος Στρογγύλης

ΚΗΡΥΚΑΣ: Κίμων Σπανούδης

ΔΗΜΟΦΑΝΗΣ: Σταύρος Αβδούλος

ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΣ: Αργύρης Αντωνακόπουλος

ΚΑΡΑΜΑΝΙΤΗΣ: Πάνος Μιχαλέλης

ΠΙΣΤΟΦΟΡΟΣ: Οδυσσέας Πανόπουλος

ΚΥΠΡΙΔΗΜΟΣ: Αντώνης Λεοντίου

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ: Κώστας Πριλίδης

ΑΥΛΙΚΟΙ: Αγγελική Καλλιάνου
Λεωνίδας Κιούσης
Άννα Παναγοπούλου
Γιώργος Χατζηκυριάκου

ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΟΙΗΤΗ: Θάνος Καγιάρας

Διάδοση και απήχηση του έργου

Η απήχηση του έργου ήταν πολύ μεγάλη. Παρατηρούνται επιδράσεις του σε μαντινάδες και επιπλέον στην Κρήτη δημιούργησε μυθολογική παράδοση: τα ονόματα των ηρώων έχουν επιβιώσει ως σήμερα ως βαφτιστικά και η λαϊκή φαντασία ονόμασε «παλάτι του Ηράκλη» τους στύλους του Ολυμπίου Διός στην Αθήνα. Η μεγάλη διάδοση του έργου μαρτυρείται από λόγιους και ξένους περιηγητές καθ' όλην τον 18ο και 19ο αιώνα, οι οποίοι ισχυρίζονταν ότι άνθρωποι στην Κρήτη γνώριζαν όλο το έργο απ' έξω. Ακόμα και ο Γιώργος Σεφέρης αναφέρει ότι στη Σμύρνη στις αρχές του 20ου αιώνα η κατανόηση του έργου ήταν πολύ εύκολη, παρά την έντονα ιδιοματική γλώσσα. Η μεγαλύτερη όμως απόδειξη της απήχησης του έργου είναι η επίδραση που άσκησε στη νεοελληνική ποίηση. Παραδείγματα ποιημάτων επηρεασμένων από τη στιχουργική του είναι *Ο Κρητικός* του Δ. Σολωμού, το *Μήτηρ Θεού* του Α. Σικελιανού, ο *Επιτάφιος* του Γ. Ρίτσου, ο *Νέος Ερωτόκριτος* του Παντελή Πρεβελάκη.

Δεν έλειψαν βέβαια και οι αρνητικές εκτιμήσεις του έργου. Αρκετοί λόγιοι του 18ου αιώνα το θεωρούσαν κατώτερο ανάγνωσμα λόγω της λαϊκής γλώσσας και μάλιστα ο Διονύσιος Φωτεινός είχε διασκευάσει το έργο σε μια λόγια, «ανώτερη» όπως πίστευε, γλωσσική μορφή. Ο Κάλβος επέκρινε το έργο ως μονότονο και ο Ιάκωβος Πολυλάς το απέρριπτε εξαιτίας της ιδιοματικής γλώσσας.

Το έργο διασκευάστηκε σε θεατρική μορφή από τον Δ. Συναδινό το 1929, με τη Μαρίκα Κοτοπούλη στο ρόλο της Αρετούσας και το 1966 ο Νίκος Κούνδουρος τον διασκεύασε σε κινηματογραφικό σενάριο. Το έργο επίσης έχει μελοποιηθεί πολλές φορές και είναι δημοφιλέστατο άκουσμα στην Κρήτη

Φιλολογικά προβλήματα σε σχέση με τον Ερωτόκριτο

Τα φιλολογικά προβλήματα που σχετίζονται με τον Ερωτόκριτο είναι τρία: το βασικότερο, από το οποίο εξαρτώνται τα άλλα, είναι *το ζήτημα της ταυτότητας του ποιητή*, καθώς το όνομα Βιτσέντζος Κορνάρος ήταν διαδεδομένο στην Κρήτη.

Τα άλλα δύο σημαντικά προβλήματα είναι *το θέμα της χρονολόγησης του έργου* και *το θέμα του ιταλικού προτύπου* στο οποίο βασίστηκε ο ποιητής. Για το θέμα του ποιητή, είναι αποδεκτή από τους περισσότερους μελετητές η ταύτιση του με τον Βιτσέντζο Κορνάρο του Ιακώβου, αδερφό του βενετοκρητικού συγγραφέα Ανδρέα Κορνάρου. Ο Βιτσέντζος, σύμφωνα με αρχειακές πηγές, γεννήθηκε το 1553 και πέθανε το 1613 ή 1614. Με βάση αυτά τα στοιχεία προκύπτει το συμπέρασμα ότι ο *Ερωτόκριτος* γράφτηκε ανάμεσα στα 1590 και 1610.

Σχετικά με το ιταλικό πρότυπο στο οποίο βασίστηκε ο Κορνάρος, από τις διάφορες διασκευές του γαλλικού έργου έχουν ξεχωρίσει από την έρευνα δύο, μία πεζή του 1543 και μία έμμετρη του Angelo Albani, με τίτλο *Innamoramento de due fidelissimi amanti Paris en Vienna*, του 1626. Από εξέταση όλων των ιταλικών διασκευών σε σχέση με τον Ερωτόκριτο έχει προκύψει το συμπέρασμα ότι η πεζή διασκευή ήταν αυτή που χρησιμοποίησε ο Κορνάρος, άποψη την οποία αποδέχονται αρκετοί φιλόλογοι. Αυτή η άποψη συμφωνεί και με την προτεινόμενη ταύτιση του ποιητή. Αντιθέτως, η άποψη ότι ο Κορνάρος χρησιμοποίησε τη διασκευή του Albani οδηγεί σε χρονολόγηση του ποιήματος μετά το 1626 και επομένως δεν ευνοεί την αποδοχή της ταύτισης του ποιητή με τον Βιτσέντζο Κορνάρο του Ιακώβου.

ΥΠΟΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Αρχικά, η υπόθεση του ποιήματος φαίνεται να εκτυλίσσεται στην Αρχαία Αθήνα επί των ημερών του βασιλιά Ηράκλη (μυθικό πρόσωπο), αλλά στη συνέχεια ο ποιητής εισάγει πρόσωπα, γεγονότα και τόπους που αναφέρονται στο Μεσαίωνα και στην εποχή του. Η υπόθεση του έργου περιστρέφεται γύρω από τον έρωτα του Ερωτόκριτου και της Αρετούσας, κόρης του βασιλιά, έναν έρωτα ο οποίος χρησιμεύει ως άξονας στον ποιητή για να υμνήσει τη φιλία, την ανδρεία και την αγάπη προς τη πατρίδα. Ο Ερωτόκριτος ήταν γιος του Πεζόστρατου, συμβούλου του βασιλιά, και ως εκ τούτου ανήκε σε κατώτερη κοινωνική τάξη από την πριγκίπισσα, κάτι που καθιστούσε αδύνατη οποιαδήποτε σχέση μεταξύ τους. Ο Ερωτόκριτος, μην έχοντας τη δυνατότητα να εκδηλώσει την αγάπη του προς την Αρετούσα, τραγουδά μεταμφιεσμένος ερωτικά τραγούδια κάτω από το παράθυρό της τα βράδια, ενώ η πριγκίπισσα αναπτύσσει σιγά-σιγά αισθήματα προς τον άγνωστο τραγουδιστή. Όταν ο Ερωτόκριτος αναγκάζεται, μαζί με το φίλο του Πολύδωρο, να αντιμετωπίσει τους στρατιώτες του βασιλιά που είχαν σταλεί για να τον συλλάβουν, αυτοεξορίζεται στην πόλη του Εγρίπου, όπου προσπαθεί αποτυχημένα να ξεχάσει τον έρωτά του. Η Αρετή, όταν ο άγνωστος τραγουδιστής παύει να ακούγεται κάτω από το παράθυρό της τα βράδια, ανακαλύπτει ότι τον αγαπά, παρά τις συμβουλές της παραμάνας της, της Φροσύνης, η οποία της επισημαίνει ότι είναι άτοπο να αγαπά κάποιον άγνωστο και προφανώς κατώτερης τάξεως, άνδρα.

Σε μια επίσκεψη της Αρετής στο σπίτι του Πεζόστρατου, του πατέρα του Ερωτόκριτου, η νέα ανακαλύπτει τα τραγούδια και την εικόνα της, μαθαίνοντας έτσι την ταυτότητα του θαυμαστή της και πέφτει σε βαθιά θλίψη. Θέλοντας να διασκεδάσει την κόρη του, ο βασιλιάς Ηράκλης διοργανώνει αγώνες κονταρομαχίας, όπου καλούνται οι διαπρεπέστεροι ευγενείς της εποχής. Στους αγώνες λαμβάνει μέρος και ο Ερωτόκριτος, ο οποίος έρχεται νικητής και στεφανώνεται από τα χέρια της αγαπημένης του πριγκίπισσας.

Παίρνοντας θάρρος από τη νίκη του, ο νέος τολμά να ζητήσει σε γάμο την αγαπημένη του από τον πατέρα της, το βασιλιά, ζητώντας από τον δικό του πατέρα, τον Πεζόστρατο, να μεσολαβήσει. Ο Ηράκλης όμως εξοργίζεται, αποπέμπει το σύμβουλό του, εξορίζει τον Ερωτόκριτο και διατάζει την κόρη του να παντρευτεί τον διάδοχο του θρόνου του Βυζαντίου. Η Αρετή αρνείται και ο Ηράκλης την κλείνει σε ένα σκοτεινό και υγρό μπουντρούμι, μαζί με την παραμάνα της, όπου παραμένουν κλεισμένες για χρόνια, υφιστάμενες πολλές κακουχίες.

Μετά από χρόνια, ο βασιλιάς της Βλαχίας Βλαντίστρατος κηρύσσει τον πόλεμο στην Αθήνα και εισβάλλει με το στρατό του προκαλώντας τεράστιες καταστροφές, ενώ αιματηρές συγκρούσεις λαμβάνουν χώρα κάτω από τα τείχη της Αθήνας. Ο Ερωτόκριτος, αφού αλλάζει την εξωτερική του εμφάνιση με βότανα που του δίνει μια γριά και γίνεται μαύρος, έρχεται να βοηθήσει την πατρίδα του και προκαλεί τεράστιες απώλειες στον εχθρικό στρατό, ενώ σε μια από τις συγκρούσεις σώζει τη ζωή του βασιλιά Ηράκλη και του φίλου του Πολύδωρου. Η τύχη του πολέμου κρίνεται σε μια επική μονομαχία του Ερωτόκριτου με τον ανιψιό του βασιλιά της Βλαχίας, τον Άριστο. Ο Ερωτόκριτος νικά, σκοτώνοντας τον αντίπαλό του ενώ τραυματίζεται και ο ίδιος. Οι Βλάχοι αποσύρονται, οπότε ο Ερωτόκριτος μεταφέρεται στα βασιλικά ανάκτορα όπου τον τιμούν ως ήρωα.

Ο βασιλιάς Ηράκλης θέλοντας να του εκφράσει την ευγνωμοσύνη του, προσφέρεται να τον υιοθετήσει και να του παραχωρήσει το μισό του βασίλειο. Ο ήρωας όμως αρνείται και του ζητά να ελευθερώσει την Αρετή και να του επιτρέψει να την πάρει γυναίκα του. Αρχικά η πριγκίπισσα αρνείται να παντρευτεί τον άγνωστο. Ο Ερωτόκριτος πηγαίνει ο ίδιος να την αναζητήσει και, διαπιστώνοντας την πίστη της στην αγάπη του τόσα χρόνια, αποκαλύπτει την πραγματική του μορφή. Ακολουθεί, βέβαια, ο γάμος και η ανάρρηση του ζεύγους στο βασιλικό θρόνο.

ΚΡΗΤΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Η λογοτεχνική παραγωγή της Κρήτης κατά τη διάρκεια της **Βενετοκρατίας** είναι πλούσια ποσοτικά και ποιοτικά και σημαντική για την μετέπειτα πορεία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Όπως και το μεγαλύτερο τμήμα της λογοτεχνίας της ίδιας περιόδου στην υπόλοιπη Ελλάδα, είναι κυρίως έμμετρη, με την καλλιέργεια του πεζού λόγου να περιορίζεται στην εκκλησιαστική ρητορική και σε αφηγήσεις αγιολογικού περιεχομένου. Η λογοτεχνική άνθηση οφείλεται στην οικονομική και πνευματική ανάπτυξη που παρατηρήθηκε στην Κρήτη κατά την Βενετοκρατία: η ειρηνική διαβίωση και η επαφή με έναν ανεπτυγμένο πνευματικά και πολιτιστικά λαό συνετέλεσαν στην καλλιέργεια της παιδείας και των γραμμάτων και στην εμφάνιση αξιόλογης λογοτεχνικής παραγωγής η οποία χωρίζεται σε δύο περιόδους. Η πρώτη ξεκινά από τα μέσα του 14ου αιώνα και καταλήγει στο 1580 περίπου. Ονομάζεται **περίοδος της προετοιμασίας**, γιατί η λογοτεχνία ακόμα δεν διαφοροποιείται αισθητά από τη βυζαντινή παράδοση και τη δυτική λογοτεχνία του Μεσαίωνα. Η δεύτερη, 1580-1669 (άλωση της Κρήτης από τους Οθωμανούς), είναι η **περίοδος της ακμής**, με φανερή την επίδραση της λογοτεχνίας της ιταλικής Αναγέννησης.

Η περίοδος της ακμής της κρητικής λογοτεχνίας τοποθετείται στα τέλη του 16ου αιώνα μέχρι την κατάκτηση της Κρήτης από τους Οθωμανούς, το 1669. Η πλούσια λογοτεχνική παραγωγή σχετίζεται άμεσα με την κοινωνική, οικονομική και πνευματική άνθηση που σημειώθηκε στο νησί κατά τα τέλη του 16ου αιώνα, όταν έπαψαν οι Οθωμανικές εισβολές και τα επαναστατικά κινήματα των κατοίκων. Παράλληλα, η σταδιακή παρακμή του φεουδαρχικού συστήματος και η οικονομική ανάπτυξη της αστικής τάξης διευκόλυναν την πνευματική εξέλιξη και τη δημιουργία αξιόλογης πνευματικής κίνησης. Επίκεντρο της πνευματικής ζωής ήταν οι **«Ακαδημίες»** που ίδρυναν διανοούμενοι που προέρχονταν από τις τάξεις των αστών ή των ευγενών. Τα μέλη των Ακαδημιών οργάνωναν συγκεντρώσεις στις οποίες απαγγέλλονταν τα ποιήματά τους ή ανεβάζονταν θεατρικές παραστάσεις. Οι συγγραφείς, τα έργα των οποίων σώζονται, ήταν μέλη ανώτερων τάξεων, είχαν μεγάλη μόρφωση και παρακολουθούσαν τις λογοτεχνικές εξελίξεις της Ιταλίας.

Atelier Théâtral Grec

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ

Το 1984, Έλληνες υπάλληλοι των κοινοτικών οργάνων ίδρυσαν μια θεατρική ομάδα όχι μόνον από αγάπη για το θέατρο αλλά και από ανάγκη για μια αμεσότερη κοινωνική σχέση απαραίτητη στις συνθήκες ζωής των Βρυξελλών τα πρώτα χρόνια μετά την ένταξη.

Αν και αποτελείται, κυρίως, από Έλληνες υπαλλήλους των κοινοτικών οργάνων, η ομάδα είναι ανοιχτή σε οποιονδήποτε ενδιαφέρεται για το θέατρο. Άλλωστε δεν έχει καταστατικό, δεν έχει εκλεγμένα ούτε διορισμένα όργανα, δεν έχει οικονομική, πολιτική ή άλλη εξάρτηση. Ένας πυρήνας από το 1984 με πολλή προσωπική δουλειά και χωρίς καμιά εξωτερική ενίσχυση οικονομικής ή άλλης μορφής, με τη βοήθεια μόνον όσων συμμετέχουν κάθε φορά ενεργά καταφέρνει να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις μιας κατ' εξοχήν ερασιτεχνικής ομάδας που είναι αναγκασμένη να λειτουργεί με αρκετούς περιορισμούς. Μεταξύ αυτών έλλειψη χρόνου; έλλειψη μέσων, έλλειψη εγκαταστάσεων. Όμως, η ομάδα συνεχίζει γιατί το θέατρο είναι μια ιδιόμορφη καλλιτεχνική έκφραση με ξεχωριστή γοητεία που δεν διαρκεί μόνο όσο είναι ζωντανή η παράσταση, αλλά και πολύ αργότερα με τις αναμνήσεις που μας μεταφέρουν σε άλλες εποχές, σε άλλα πρόσωπα, σε άλλες καταστάσεις -κάποτε σ'εμάς τους ίδιους.

Η ομάδα

Προηγούμενες παραστάσεις της ομάδας μας

- 1) **Η δίκη του Ορφέα και της Ευρυδίκης**, του Γ. Σκούρτη, σε σκηνοθεσία Ειρήνης Χαλκιά, Ιούνιος 1985, Βρυξέλλες
- 2) **Εσωτερικές Ειδήσεις**, του Μάριου Ποντίκα, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Απρίλιος 1986, Βρυξέλλες και Ιούνιος 1986, Λουξεμβούργο
- 3) **Εκκλησιάζουσες**, του Αριστοφάνη, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Ιανουάριος 1987, Βρυξέλλες
- 4) **Νταλίκα**, της Κωστούλας Μητροπούλου, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Οκτώβριος 1987, Βρυξέλλες
- 5) **Φάυστα**, του Μποστ, σε σκηνοθεσία Θόδωρου Αρβανίτη και Αντώνη Δαγκλίδη, Δεκέμβριος 1989, Βρυξέλλες
- 6) **Τα τέσσερα πόδια του τραπεζιού**, του Ιάκ.Καμπαρέλλη, σε σκηνοθεσία Γιάννη Οικονομίδη, Νοέμβριος 1991, Βρυξέλλες
- 7) Τα μονόπρακτα: **Ο θάνατος του Περικλέους**, του Δ.Κορομηλά και **Αίτηση σε γάμο**, του Αντον Τσέχωφ, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Ιούνιος 1992, Βρυξέλλες
- 8) **Θεσμοφοριάζουσες**, του Αριστοφάνη, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 1993, Βρυξέλλες
- 9) **Άντε Γεια**, του Θανάση Παπαγεωργίου, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Απρίλιος 1994, Βρυξέλλες
- 10) **Ο τοπικός παράγων**, του Παναγιώτη Καγιά, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Δεκέμβριος 1994, Βρυξέλλες
- 11) **Μάνα, μητέρα, μαμά**, του Γιώργου Διαλεγμένου, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Ιούνιος 1995, Βρυξέλλες
- 12) **Ματίας ο Πρώτος**, της Άλκης Ζέη, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Νοέμβριος 1995, Βρυξέλλες
- 13) **Το Ενυδρείο**, του Κώστα Μουρσελά, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Ιούνιος 1996, Βρυξέλλες

- 14) **Ο κήπος με τα χελιδόνια**, του Μπάμπη Τσικληρόπουλου, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Ιανουάριος 1997, Βρυξέλλες - Φεβρουάριος 1997, Λουξεμβούργο
- 15) **Ο Σιμιγδαλένιος**, του Αλέξανδρου Αδαμόπουλου, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Ιούνιος 1997, Βρυξέλλες.
- 16) **Ο μπαμπάς ο πόλεμος**, του Ιάκωβου Καμπαρέλλη, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Φεβρουάριος 1998, Βρυξέλλες
- 17) **Λόγω φάτσα**, του Γιώργου Διαλεγμένου, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Φεβρουάριος 1999, Βρυξέλλες
- 18) **Αντζελίνα η Σταχτοπούτα**, της Κάρμεν Ρουγγέρη, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 1999, Βρυξέλλες
- 19) **Χρυσοβεργαής και Ηλιοτάτη**, λαϊκό παραμύθι σε διασκευή και σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 2000, Βρυξέλλες
- 20) **Μπαμπάδες με ρούμι**, των Ρέππα-Παπαθανασίου, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Δεκέμβριος 2000, Βρυξέλλες, Ιανουάριος 2001, Λουξεμβούργο
- 21) **Η τύχη της Μαρούλας και ο Μπάρμπα Λινάρδος**, του Δ.Κορομηλά, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 2001, Βρυξέλλες
- 22) **Ο Μίδας έχει αυτιά γαϊδάρου**, του Μ.Κορρέ, σε σκηνοθεσία Βάσου Ανδρονίδη και σε συνεργασία με το Ελληνικό Θέατρο Βελγίου, Νοέμβριος 2001, Βρυξέλλες
- 23) **Εκκλησιάζουσες ... σαν παραμύθι**, του Αριστοφάνη σε διασκευή Κάρμεν Ρουγγέρη, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 2002, Βρυξέλλες
- 24) **Βαβυλωνία**, του Δημήτρη Βυζάντιου, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Νοέμβριος 2002, Βρυξέλλες

- 25) Το Όνειρο του Δωδεκάμερου, του Γεωργίου Θεοτοκά, σε διασκευή/ σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 2003, Βρυξέλλες
- 26) Το Λουμπάγκο, του Μανόλη Κορρέ, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Νοέμβριος 2003, Βρυξέλλες
- 27) Το κουβάρι των αλλόκοτων πραγμάτων, της Μυρτώς Κοντοβά, σε διασκευή/ σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 2004, Βρυξέλλες
- 28) Η αρπαγή της Πριγκίπισσας Αϊώρας, του Πασχάλη Τσαρούχα, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 2005, Βρυξέλλες
- 29) Ο Γενικός Γραμματέας, του Ηλία Καπετανάκη, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά και σε συνεργασία με το Ελληνικό Θέατρο Βελγίου, Ιούνιος 2005, Βρυξέλλες.
- 30) Η Φεγγαρολούλουδη, σε διασκευή/ σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 2006, Βρυξέλλες.
- 31) Τραγούδι για δύο, της Νάνσυ Πασκάλ, / σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 2007, Βρυξέλλες.
- 32) Ψόφιοι Κοριοί, Ο Φώντας, Το υπόστεγο, τρία μονόπρακτα του Μήτσου Ευθυμιάδη, / σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Ιούνιος 2007, Βρυξέλλες.
- 33) Όνειρο Καλοκαιρινής Νύχτας, του Σαιξπηρ σε διασκευή Γιάννη Καλατζόπουλου, σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Απρίλιος 2008, Βρυξέλλες.
- 34) Το Πέναλτυ, του Γιώργου Παλούμπη, σε σκηνοθεσία του Τάσου Νυχά, Φεβρουάριος 2009, Βρυξέλλες

Η ομάδα μας συμμετείχε με το έργο “Νταλίκα” στο Θεατρικό Διαγωνισμό του Δήμου Ιθάκης, το Σεπτέμβριο του 1987 και διακρίθηκε με το βραβείο της “καλύτερης παράστασης πρωτόπαιχτου έργου” (δεύτερο από πλευράς σπουδαιότητας) και το βραβείο δεύτερου γυναικείου ρόλου.

